Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0183

Възможности и предизвикателства за търговията на ЕС, породени от всеобхватна стратегия за изкуствения интелект

Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2026 г. относно възможности и предизвикателства за търговията на ЕС, породени от всеобхватна стратегия за изкуствения интелект (2025/2112(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за изкуствения интелект)[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/1781 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/694 (Акт за интегралните схеми)[3],

---

1 ОВ L, 2024/1689, 12.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
2 ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
3 ОВ L 229, 18.9.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020[4] (Законодателен акт за суровините от критично значение),

– като взе предвид резултатите от срещата на министрите по въпросите на минералите от критично значение във Вашингтон на 4 февруари 2026 г. и продължаващото сътрудничество между ЕС и САЩ за диверсифициране и укрепване на сигурни и устойчиви вериги за доставки на суровини от критично значение, които са от съществено значение за конкурентоспособността, авангардните технологии и устойчивостта на ЕС на световните пазари,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза[5],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/2675 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 г. относно защитата на Съюза и неговите държави членки от икономическа принуда от страна на трети държави[6],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба[7] (Регламента за изделията с двойна употреба),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 19 ноември 2025 г., озаглавено „Стратегия за съюз на данните – реализиране на потенциала на данните в полза на изкуствения интелект“ (COM(2025)0835),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 24 януари 2024 г., озаглавено „Повишаване на европейската икономическа сигурност: въведение в пет нови инициативи“ (COM(2024)0022),

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните

---

4 ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.

5 ОВ L 79 I, 21.3.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj.

6 ОВ L, 2023/2675, 7.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.

7 ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

работи и политиката на сигурност от 3 декември 2025 г., озаглавено „Укрепване на икономическата сигурност на ЕС“ (JOIN(2025)0977),

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 5 юни 2025 г., озаглавено „Международна стратегия на Европейския съюз в областта на цифровите технологии“ (JOIN(2025)0140),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 9 април 2025 г., озаглавено „План за действие „Континент на ИИ“ (COM(2025)0165),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 8 октомври 2025 г., озаглавено „Стратегията за използването на ИИ“ (COM(2025)0723),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“ (доклада Драги),

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 10 април 2024 г., озаглавен „Много повече от пазар“ (доклада Лета),

– като взе предвид своята резолюция от 9 юли 2025 г. относно безопасността на продуктите и спазването на регулаторните изисквания при електронната търговия и вноса от държави извън ЕС[8],

– като взе предвид своята резолюция от 13 ноември 2025 г. относно проекта на решение на Съвета за сключване на Споразумението за цифрова търговия между Европейския съюз и Република Сингапур[9],

– като взе предвид основната роля на Световната търговска организация (СТО) за поддържането на основана на правила многостранна търговска система и нейното значение за внедряването на нововъзникващи технологии, включително изкуствен интелект, в международната търговия,

– като взе предвид правилата на СТО, и по-специално принципите на недискриминация и прозрачност по отношение на ограниченията върху износа,

---

[8] ОВ C, C/2026/1436, 31.3.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1436/oj.

[9] ОВ C, C/2026/1674, 22.4.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1674/oj.

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по международна търговия (A10-0122/2026),

А. като има предвид, че изкуственият интелект (ИИ) е технология с общо предназначение, която променя търговията на ЕС със стоки, услуги и потоци от данни; като има предвид, че ИИ има потенциал да намали разходите за информация и привеждане в съответствие, да трансформира управлението на веригата на доставки и да разшири услугите, предоставяни по цифров път; като има предвид, че ИИ и динамиката на силите на собствеността върху технологиите представляват значителни предизвикателства и преобразуващи възможности за търговската конкурентоспособност на ЕС; като има предвид, че търговската политика на ЕС е от основно значение за осигуряването на цялостна външна стратегия за ИИ, която съчетава отвореността, прозрачността и безопасността с устойчивостта и зачитането на основните права и подкрепя предвидими трансгранични операции; като има предвид, че ИИ предоставя значителни възможности за повишаване на ефективността и сигурността на митническия контрол и надзора на пазара в Европейския съюз, като се бори с измамите, фалшифицирането и нелоялните търговски практики;

Б. като има предвид, че бързото разпространение и внедряване на ИИ допринасят за структурни промени в организацията, географията и управлението на международната търговия с услуги, което има последици за конкурентоспособността, заетостта и развитието; като има предвид, че решенията с отворен код с ИИ предлагат значителни предимства, включително намалени разходи, подобрена неприкосновеност на данните чрез внедряване на местно равнище, което допринася за увеличаване на здравословната конкуренция в областта на ИИ и намаляване на зависимостта от доставчици извън ЕС; като има предвид, че тези промени взаимодействат със съществуващите пропуски в производствения капацитет, инфраструктурата и уменията в рамките на ЕС и извън него; като има предвид, че поддържането на отворен, стабилен и приобщаващ устойчив търговски модел изисква последователна и цялостна стратегия за управление на основаната на ИИ промяна; като има предвид, че външните икономически отношения на ЕС, включително с партньорите от Глобалния юг, следва да подкрепят приобщаващото внедряване на ИИ и създаването на споделена стойност, като същевременно насърчават ориентиран към човека модел, основан на принципа „етичност по подразбиране“, съсредоточен върху подкрепата за човешкото достойнство;

В. като има предвид, че трансграничните потоци от данни и достъпът до данни са от решаващо значение за разработването,

обучението и внедряването на ИИ, но трябва да бъдат разгледани внимателно, за да се гарантира, че продължава да бъде гарантирано високо равнище на защита на данните, по-специално за чувствителни лични данни, като например здравни данни; като има предвид, че правилата за цифрова търговия все повече оформят конкурентоспособността на ИИ, което подчертава необходимостта от разпоредби относно регулаторното сътрудничество в бъдещите търговски споразумения и модернизирането на съществуващите; като има предвид, че ориентираната към човека рамка на ЕС, залегнала в Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД) и Акта за изкуствения интелект, предоставя изпитан модел за надежден ИИ, който, ако бъде насърчаван в международен план, може да се превърне в конкурентно предимство на пазари, които ценят прозрачността и зачитането на правата на управление; като има предвид, че СТО би могла да бъде подходящият форум за многостранни дискусии относно ИИ и търговията с цел справяне с нарушенията на конкуренцията, пречките пред търговията и рисковете от регулаторна разпокъсаност, като се гарантира предвидима, справедлива и зачитаща правата цифрова търговия;

Г. като има предвид, че използването на ИИ продължава да бъде неравномерно от гледна точка на секторите, регионите и размерите на дружествата, като предимствата се състоят в това, че участниците контролират данните, изчислителната мощност и уменията, което рискува да увеличи разликите в производителността и износа за малките и средните предприятия (МСП) и дружествата, които възприемат ИИ на по-късен етап; като има предвид, че търговската конкурентоспособност, основана на ИИ, зависи от достъпа до данни, изчислителния капацитет, енергията, свързаността, капитала и уменията и много от тези фактори са повлияни от търговските и инвестиционните отношения; като има предвид, че през първата половина на 2024 г. ЕС привлече само шест процента от световните инвестиции в стартиращи предприятия в областта на ИИ, което създаде структурни зависимости, които оказват въздействие върху търговските отношения и европейската стратегическа автономност; като има предвид, че справедливият достъп до инфраструктура за ИИ е от съществено значение, за да могат МСП да останат конкурентоспособни, тъй като те са изправени пред значителни пречки в сравнение с големите корпорации, включително високи разходи за изчислителни ресурси, ограничен достъп до данни и недостиг на технически таланти;

Д. като има предвид, че ИИ продължава да бъде бързо развиваща се технология; като има предвид, че преждевременната или прекомерна регулаторна намеса рискува да подкопае иновациите, инвестициите и конкурентоспособността; като има

предвид, че пропорционалният, основан на риска и благоприятстващ иновациите подход е от съществено значение;

Е. като има предвид, че веригата за доставки на ИИ е силно концентрирана в малък брой държави и региони, което създава риск от зависимости за достъпа до изчислителна мощност, суровини и полупроводници от критично значение; като има предвид, че притежаваната от чуждестранни лица критична инфраструктура за ИИ увеличава риска от чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство; като има предвид, че злоупотребата с алгоритми може да подкопае демокрацията и да увеличи настоящото геополитическо напрежение в търговията; като има предвид, че засилващата се световна технологична конкуренция, белязана от различаващи се модели на управление на ИИ, ескалация на тарифите и контрол върху износа на технологии от критично значение, повишава риска достъпът до ключови суровини с ИИ да бъде използван като инструмент за геополитическо влияние; като има предвид, че някои външни намеси рискуват да размият високите стандарти на ЕС за прозрачност, отчетност и защита на основните права, като по този начин застрашават способността на Съюза да отстоява своите ценности, да гарантира еднакви условия на конкуренция за предприятията и да защитава гражданите от рисковете от нерегулиран ИИ и цифрови технологии; като има предвид, че ЕС следва да продължи да защитава тези стандарти; като има предвид, че ЕС следва да засили стратегическата автономност чрез диверсифициране на веригите на доставки и задълбочаване на сътрудничеството с надеждни партньори, които споделят демократични ценности и ангажимент за отворена и основана на правила търговия;

Ж. като има предвид, че разработването и внедряването на ИИ зависи от достъпа до световните пазари и технологии, които са засегнати от рамките на търговската политика; като има предвид, че СТО подкрепя разработването и внедряването на ИИ, като дава възможност за по-отворена, прозрачна и предвидима търговия със стоки и услуги, използващи ИИ; като има предвид, че съществуващите споразумения на СТО вече имат значителен принос за разработването и приемането на ИИ, включително Споразумението за информационните технологии, което намалява разходите за внедряване на хардуер за ИИ, Споразумението за техническите пречки пред търговията (ТПТ), което насърчава регулаторната прозрачност и международните стандарти, Общото споразумение по търговията с услуги, което улеснява търговията с услуги, свързани с ИИ, и Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, което подкрепя разработването и разпространението на ИИ;

3. като има предвид, че естеството на ИИ с двойна употреба и нарастващата милитаризация на ИИ, включително внедряването му в съвременни конфликти като агресивната война на Русия срещу Украйна, ускоряват прехода от насочено към безопасността сътрудничество към основана на ИИ геоикономическа конкуренция и конкуренция в областта на сигурността; като има предвид, че управлението на ИИ, контролът върху износа и стандартите все повече се използват като инструменти за стратегическо влияние и прожектиране на власт;

И. като има предвид, че ИИ може да се използва в оръжейни системи и инструменти за масово наблюдение; като има предвид, че подобни практики ще породят дълбока загриженост по отношение на етиката и правата на човека; като има предвид, че генералният секретар на ООН призова за световна забрана на смъртоносните автономни оръжейни системи – машини, способни да отнемат човешки живот без човешки надзор;

ИИ за улесняване на търговията и за прилагане на нормативната уредба

1. признава, че ИИ може да ускори износа и вноса на ЕС, особено за МСП, чрез намаляване на пречките за навлизане на пазара и разходите за привеждане в съответствие, като даде възможност на предприятията да достигнат до пазари, които преди това са били извън техния обсег, при условие че МСП имат справедлив достъп до инфраструктура с ИИ; призовава Комисията да интегрира надеждни консултантски услуги в областта на ИИ в портала Access2Markets и единната входна точка, за да се ориентира в митата, правилата за произход и регулаторните изисквания; призовава Комисията да даде приоритет на благоприятните за МСП инструменти с ИИ и да гарантира, че цифровите решения за съответствие остават прости, финансово приемливи и достъпни;

2. отбелязва, че ИИ може да спомогне за намаляване на забавянията и разходите във веригите на доставки на ЕС чрез подобряване на планирането и координацията; призовава Комисията да превърне търговията без документи на хартиен носител в норма и да насърчава обмена на надеждна информация между операторите и органите; призовава за инвестиции в основана на ИИ логистика, която да облекчава претоварените участъци в пристанищата и коридорите, и за подкрепа за по-екологосъобразна логистика чрез по-интелигентно маршрутизиране и поддръжка; призовава Комисията да стимулира решения с ИИ с отворен код, които допринасят за по-голяма конкуренция и намаляват зависимостта от доставчици извън ЕС; подчертава, че цифровизацията и основаната на ИИ логистика следва да доведат до по-голяма производителност,

ефективност и управление на веригата на доставки, по-ниски търговски разходи и намалена административна тежест;

3. отбелязва потенциалната роля на ИИ за засилване на митническия контрол на фона на свръхкапацитета на пазара и ограниченията на инспекциите от страна на човека с оглед на предизвикателствата, породени от притока на стоки, по-специално малки колетни пратки, идващи от Китай; призовава Комисията да предостави ресурси и умения на органите за надзор на пазара и митническите органи, включително чрез засилено сътрудничество между държавите членки в центъра за митнически данни на ЕС, за да се гарантира, че използването на ИИ повишава капацитета за правоприлагане и обмена на данни между органите; призовава Комисията да проучи потенциала на ИИ за поддържане на съответствието на вносните стоки с правото на ЕС, подобряване на проследимостта в реално време и митническия контрол на вносните продукти и надзора на пазара, внедряване на сигурни и специални инструменти с ИИ за систематичен анализ на данни от малки пратки или сигурна проследимост на продуктите по цялата верига на доставки с цел борба с фалшифицираните стоки, митническите измами, нелоялните търговски практики и заобикалянето на наложените от ЕС санкции; подчертава, че такива системи с ИИ биха представлявали критична инфраструктура и че поради това следва да останат независими и суверенни; призовава Комисията да гарантира, че тези инструменти са в строго съответствие със съответното законодателство на ЕС;

4. отбелязва, че ИИ може да бъде полезен инструмент за дружествата, митническите органи и органите за надзор на пазара за поддържане на защитата на правата на човека чрез улесняване на ефективното прилагане и спазване на правилата на ЕС, като например Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта[10], Регламента относно обезлесяването[11] или Регламента на ЕС относно принудителния

---

10 Директива (ЕС) 2024/1760 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и Регламент (ЕС) 2023/2859 , (ОВ L, 2024/1760, 5.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

11 Регламент (ЕС) 2023/1115 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. за предоставянето на пазара на Съюза и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и деградация на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj).

труд[12], и за поддържане на защитата на потребителите чрез улесняване на ефективното прилагане и спазване на правилата на ЕС, като например регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), маркировката „CE“ и Регламента относно общата безопасност на продуктите[13];

ИИ и структурните промени в търговията със стоки и услуги, както и търговията и устойчивото развитие

5. признава, че конкурентоспособността на Европа в търговията със стоки ще зависи във все по-голяма степен от производителността, основана на ИИ, и от повишаването на качеството в стратегическите промишлени вериги за създаване на стойност, включително производството, автомобилостроенето, фармацевтичните и енергийните технологии; призовава Комисията систематично да отразява тези интереси в търговските преговори чрез осигуряване на ефективен достъп до пазара, строги правила относно нетарифните бариери и приложими разпоредби, които да поддържат еднакви условия на конкуренция чрез предотвратяване на нелоялната конкуренция и нарушенията, свързани с технологиите, като същевременно се зачита правото на ЕС да регулира;

6. признава, че ИИ преобразява търговията с услуги, предоставяни по цифров път, като превръща експертния опит в стока и по този начин изисква допълнителни усилия за запазване на историческото сравнително предимство на Европа в областта на професионалните, техническите и бизнес услугите с висока стойност; подчертава, че отговорът на засилената глобална конкуренция в търговията с услуги изисква мобилизиране на инвестиции и подобряване на достъпа до финансиране, както е предвидено в докладите на Драги и Лета; настоятелно призовава Комисията да мобилизира търговски и инвестиционни партньорства за привличане на капитал и таланти и за разрастване на европейските дружества;

---

12 Регламент (ЕС) 2024/3015 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за забрана на пазара на Съюза на продукти, произведени с принудителен труд, и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ L, 2024/3015, 12.12.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj).

13 Регламент (ЕС) 2023/988 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. относно общата безопасност на продуктите, за изменение на Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 87/357/ЕИО на Съвета (ОВ L 135, 23.5.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

7. признава потенциала на ИИ за преобразуване на труда и на трудовите пазари в световен мащаб; предупреждава за рисковете от принудително преместване, произтичащи от автоматизацията, търговията с услуги, основани на ИИ, и увеличаването на недостига на умения сред работната сила в ЕС; поради това подчертава необходимостта от приемане на стратегии за предвиждане на тези промени и съответно адаптиране на работната сила; отбелязва, че разработването и внедряването на модели и системи с ИИ имат отрицателни последици за околната среда, включително повишено търсене на електроенергия и потребление на вода; призовава Комисията да анализира, в рамките на оценките на въздействието на споразуменията за свободна търговия, кои сектори е вероятно да бъдат засегнати от ИИ и да оцени въздействието на използването на ИИ върху правата на работниците и върху околната среда;

8. предупреждава, че цифровото разделение рискува да изключи партньорите в южното полукълбо от основаните на ИИ възможности за растеж и по този начин да увеличи зависимостта от привнесени модели; подчертава, че сътрудничеството в подкрепа на използването на инструменти с ИИ в развиващите се държави следва да укрепи многостранната търговска система и да бъде насърчавано чрез рамката на СТО; призовава Комисията да използва разпоредбите за цифрово приобщаване в главите за търговията и устойчивото развитие и споразуменията за цифрова търговия, за да подкрепи приемането на ИИ и повишаването на производителността, както и да насърчи приобщаващия и надежден ИИ чрез специални програми за международно сътрудничество и инициативи за изграждане на капацитет в рамките на съществуващите външни инструменти на ЕС, включително програми за обучение и достъп до цифрова инфраструктура и инфраструктура за ИИ; призовава Комисията да съсредоточи изграждането на капацитет на Global Gateway върху етичните екосистеми на ИИ с отворен код и местните способности, като се насърчават устойчиви, взаимноизгодни търговски и инвестиционни отношения;

9. отбелязва, че решенията с ИИ с отворен код, като дават възможност за прозрачно повторно използване и независимо изпитване, предлагат значителни предимства, включително намалени разходи и подобрена неприкосновеност на данните чрез внедряване на местно равнище, като допринасят за увеличаване на здравословната конкуренция в областта на ИИ и намалена зависимост от доставчици извън ЕС, като същевременно подкрепят подлежащи на одит, адаптирани на местно равнище решения с ИИ, разработени съвместно с партньори от Глобалния юг; подчертава, че включването на това сътрудничество в търговската политика на ЕС и цифровите партньорства може да диверсифицира партньорствата, да намали зависимостта от няколко частни екосистеми и да укрепи

дългосрочните геополитически връзки; призовава Комисията да стимулира решения с ИИ с отворен код, които допринасят за намаляване на зависимостта от доставчици извън ЕС; подчертава, че сътрудничеството с отворен код следва да включва проекти, свързани с ИИ за общественото благо, като например борба с изменението на климата, подкрепа за чистия преход и подобряване на здравеопазването и продоволствената сигурност;

Управление на цифровата търговия, регулаторно сътрудничество и многостранни правила

10. подчертава стратегическата роля на цифровите партньорства и съветите по търговия и технологии с единомислещи партньори, които споделят демократични ценности, високи стандарти на управление и ангажимент за отворена и основана на правила търговия, при проектирането на основания на ценности, ориентиран към човека и основан на риска подход на ЕС към ИИ; призовава за засилено включване на Парламента в заседанията на Съвета по търговия и технологии; призовава Комисията да приложи Международната стратегия в областта на цифровите технологии чрез координирани позиции в рамките на Г-7, Г-20, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Организацията на обединените нации, както и структурирано сътрудничество между регулаторните органи, за да се стимулира сближаването в световен мащаб по отношение на високите стандарти за безопасност на ИИ и защита на основните права;

11. подчертава необходимостта от защита и насърчаване, особено в рамките на многостранни форуми, на ориентирания към човека модел на ИИ на ЕС като международен стандарт и Акта за изкуствения интелект като референтен показател, който може да спомогне за привеждане в съответствие на стандартите за прозрачност и безопасност, като същевременно търговията остане отворена и предвидима; призовава Комисията да засили сътрудничеството в областта на стандартите за ИИ, технологичните иновации и сигурните вериги на доставки с надеждни партньори и единомислещи държави, включително чрез двустранни партньорства и многостранни форуми, като дава приоритет на партньорите, които отстояват демократичните ценности и основания на правила международен ред; отбелязва, че усъвършенстваните системи с ИИ създават трансгранични предизвикателства, и призовава Комисията да работи за глобален минимален праг на защита срещу най-сериозните рискове като основа за оперативно съвместимо и надеждно управление, по-специално чрез международни инициативи като Глобалното партньорство в областта на ИИ, принципите на ОИСР в областта на ИИ и етичната рамка на ЮНЕСКО в областта на ИИ;

12. подчертава, че освен глобален минимален праг на защита е необходима коалиция от единомислещи партньори, които споделят ориентирания към човека подход на ЕС, за да се постигне по-бърз напредък в прилагането на високи стандарти за безопасност на ИИ, прозрачност, отчетност и основни права, по-специално чрез структуриран регулаторен диалог за справяне със спорове, обмен на най-добри практики и адаптиране на ангажиментите в контекста на технологичното развитие; призовава наред с това Комисията да съчетае регулаторното сближаване по отношение на високите стандарти за безопасност и основните права с конкретно изграждане на капацитет, включително съвместни инвестиции в сигурни и финансово достъпни способности за изчисляване и изпитване, партньорства за таланти и умения, за да се намали стратегическата зависимост и да се създадат надеждни модели на изпълнение, с които държавите партньори могат да се съобразят, като се укрепи надеждният ИИ като основа за отворена и устойчива цифрова търговия;

13. подчертава, че законните и сигурни потоци от данни са от съществено значение за търговията, използваща ИИ; припомня необходимостта от това, споразуменията на ЕС за цифрова търговия да са в съответствие с хоризонталните разпоредби на Комисията относно трансграничните потоци от данни и защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот в дела за цифрова търговия на търговските споразумения на ЕС, които позволяват на Съюза да включва мерки за улесняване на трансграничните потоци от данни в търговските споразумения, като същевременно се запазват основните права на физическите лица на защита на данните и неприкосновеност на личния живот, като подчертава, че те следва да включват специални разпоредби относно регулаторното сътрудничество в областта на ИИ, улесняващи взаимното разбиране на регулаторните подходи, и приканва Комисията да включи такива разпоредби във всички бъдещи глави и споразумения за цифрова търговия; отново потвърждава, че гаранциите, които отговарят на ОРЗД или на равностойни стандарти, са минималните изисквания за предаване на лични данни в ЕС; призовава споразуменията за цифрова търговия да защитават регулаторната автономност и да запазват техническия достъп, необходим на регулаторните органи за прилагане на Акта за изкуствения интелект, и да гарантират прозрачност, проверимост, справедливост, безопасност и отчетност на системите с ИИ, като същевременно гарантират, че гражданското общество и независимите изследователи имат достъп до изходния код и алгоритмите на системите;

14. припомня ангажимента на ЕС за основана на правила многостранна търговска система; подчертава, че СТО следва да допринесе пълноценно за разработването на стабилна,

безопасна, приобщаваща и надеждна рамка за управление на ИИ в областта на търговията, включително чрез създаването на специална работна група на СТО по въпросите на изкуствения интелект, за да се улеснят диалогът, обменът на знания и сътрудничеството между членовете по отношение на регламентите и политиките в областта на ИИ; подчертава, че балансираните правила за електронната търговия са от жизненоважно значение за отключване на търговията, използваща ИИ; призовава Комисията да гарантира, че всеки текст на СТО относно електронната търговия осигурява политическо пространство за демократично управление на ИИ, включително приложими гаранции за работниците и потребителите; призовава Комисията да даде тласък на дискусиите относно ИИ и търговията в рамките на СТО и да насърчава глобалното сътрудничество, което улеснява надеждните потоци от данни и цифровата търговия, както и достъпа до услуги и инструменти, използващи ИИ, особено в развиващите се държави;

15. предупреждава, че различаващите се режими за съответствие с ИИ рискуват да фрагментират пазарите и да увеличат търговските разходи; подчертава ролята на международното сътрудничество за предотвратяване на регулаторната разпокъсаност; призовава Комисията да използва международните стандарти и техническите пречки пред търговията (ТПТ) и правилата за прозрачност на СТО като инструменти за предотвратяване на превръщането на регулаторните различия в необоснована търговска пречка, като същевременно се запази и използва рамката на ЕС за управление на ИИ, за да се улесни надеждната цифрова търговия и да се насърчат еднакви условия на конкуренция в световен мащаб за надежден ИИ;

Икономическа сигурност и стратегически зависимости във веригата за създаване на стойност в областта на ИИ

16. подчертава, че сигурният достъп до авангардни полупроводници и достъпна изчислителна мощност е от основно значение за технологичния суверенитет и конкурентоспособността на ЕС; отбелязва, че Актът за интегралните схеми и програмата за инфраструктурни комплекси за ИИ рискуват да изостанат поради фрагментираното изпълнение и ограничения мащаб; призовава Комисията да ускори тяхното изпълнение, да продължи своята дипломация в областта на суровините и да използва търговските споразумения, рамковите споразумения и споразуменията за партньорство с доверени партньори, за да диверсифицира веригите на доставки и да намали стратегическите зависимости; в този контекст признава решаващата роля на усъвършенстваните екосистеми за производство на интегрални схеми в единомислещите партньорски икономики, за

укрепването на световния изчислителен капацитет в областта на ИИ, и насърчава задълбочаването на сътрудничеството с тези партньори в областта на устойчивостта на веригата за доставки на полупроводници; подчертава освен това неотложната необходимост от укрепване на европейското производство на авангардни полупроводници, по-специално чрез подкрепа за европейски инициативи като предложеното преразглеждане на Акта за интегралните схеми (Акт за интегралните схеми 2.0); призовава Комисията да има по-ясна стратегия за това как ЕС би могъл да се развие като ключов участник в екосистемата на ИИ и да включи строги разпоредби в търговските споразумения, за да се гарантира справедлив достъп до технологии и суровини от критично значение;

17. счита, че стратегическите партньорства в областта на устойчивостта на веригата на доставки на минерали от критично значение са потенциално значими инструменти за по-нататъшна координация със съюзниците относно достъпа до суровини от критично значение за ИИ, включително редкоземни елементи и авангардни полупроводникови материали; настоява, че ангажиментът на ЕС трябва да бъде обвързан със съгласуваност с референтните показатели на Законодателния акт за суровините от критично значение и целите на ЕС за отворена стратегическа автономност, като се намаляват уязвимостите, а не се променят зависимостите; призовава Комисията да гарантира, че всички плурилатерални търговски инструменти, произтичащи от такива партньорства, включително ценови прагове или механизми за изкупуване, са съвместими с ангажиментите в рамките на СТО и обслужват интересите на ЕС; призовава за засилен диалог и сътрудничество между доверените партньори с цел защита на международните търговски потоци и укрепване на целостта и устойчивостта на свързаните с ИИ промишлени екосистеми;

18. предупреждава, че концентрацията на инфраструктурата за изчисления в облак в държави извън ЕС излага Съюза на уязвимости, свързани с чуждестранните юрисдикции; призовава Комисията, чрез предложения Акт за развитието на изчислителни облаци и ИИ и Акта за ускоряване на промишлеността (COM(2026)0100), да създаде степенувани рамки за суверенитет, в които се дава приоритет на установените в ЕС доставчици на критични услуги чрез обществени поръчки, като същевременно се гарантира отворена стратегическа автономност чрез поддържане на недискриминационен достъп за доставчици със сходни възгледи, отговарящи на изискванията на ЕС за сертифициране и оперативна съвместимост;

19. призовава Комисията да гарантира, че нейната доктрина за икономическа сигурност координира скрининга на преките чуждестранни инвестиции, като обърне специално внимание на стратегически цифрови сектори, като например платформите с

ИИ, облачните услуги и центровете за данни, контрола на износа, инструмента за борба с принудата и търговската защита като съгласувана система за предотвратяване на използването на зависимостите от ИИ като оръжие; предупреждава, че ограниченията върху износа на суровини от критично значение и нарастващата геополитическа нестабилност изискват засилена координация и правоприлагане, за да се защити европейската екосистема на ИИ; призовава Комисията да предложи целенасочено преразглеждане на Регламента относно изделията с двойна употреба, за да се обърне по-всеобхватно внимание на усъвършенствания изкуствен интелект с оглед на потенциалното му използване от трети държави в приложения в областта на сигурността, наблюдението или отбраната;

20. изразява загриженост относно повтарящите се ограничения на Китай върху износа на редкоземни елементи, които значително нарушават веригите на доставки, които са от жизненоважно значение за полупроводниковите дружества, както и по-широката верига за създаване на стойност в областта на ИИ; счита, че действията на Китай са необосновани, и призовава Комисията да следи отблизо положението и да реагира по подходящ начин, за да се гарантира, че световната икономика и устойчивостта на международната търговия не са засегнати;

21. подчертава необходимостта ЕС да ускори прилагането на Законодателния акт за суровините от критично значение и да диверсифицира веригите на доставки с цел укрепване на икономическата устойчивост; подчертава спешната необходимост от осигуряване на инвестиции в стратегическите проекти, одобрени съгласно Законодателния акт за суровините от критично значение, и в други проекти за насърчаване на добива, рафинирането, преработката и рециклирането, които допринасят за намаляване на риска от Китай;

°

° °

22. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите членки.